

De mogelijkheden van en met de O.V.B.

Uit onze vorige beschouwingen over de O.V.B. hebben onze lezers begrepen, dat wij niet mede willen doen aan een critiekloos gebel over de schouwing in de E.V.C. en de oprichting van de O.V.B. Nochtans achten wij de mogelijkheid aanwezig, dat deze gebeurtenissen er toe leiden, dat een deel van de Nederlandse arbeidersklasse in haar denken en doen enige stappen vooruit maakt. En waar wij weten, dat slechts geleidelijke ontwikkeling in die richting waarschijnlijk is, daarom zijn wij van mening, dat alle kansen in de O.V.B. te dien opzichte volledig en met door overtuiging gesteunde vastberadenheid moeten worden gebruikt. Het staat daarbij tot voldoening, dat in die nieuwe organisatie, zowel bij de leden, als bij de bestuurders de noodzaak wordt gevoeld om te zoeken naar nieuwe en noodzakelijke grondbegrippen, strijdwijzen en organisatievormen en dat daaruit ook de noodzaak wordt begrepen om in vrije discussie, ook in het orgaan „Nieuwe Strijd”, al deze kwesties aan de orde te stellen. Juist dit, gepaard aan het feit, dat wij hier toch te maken hebben met een flink aantal strijdvaardige arbeiders geeft aanleiding voor degenen, die weten dat de nieuwe maatschappelijke verhoudingen aan de massabewegingen de eis stellen, dat de massa eigen optreden zelf volkomen beheerst, te concluderen, dat dan ook in de O.V.B. gepoogd moet worden het bewustwordingsproces te bevorderen.

Wij verwachten dat onze lezers het in dit opzicht met ons eens zijn en uit die overwegingen in het gehele land zullen trachten de alzijdige groei van de O.V.B. te bevorderen. Onder die alzijdige groei verstaan wij dan zeker niet in het minst de geestelijke zijde; de groei in het denken van de bij die organisatie aangesloten leden. Bij ons werk voor de O.V.B. zullen wij dus nimmer het ouderwetse standpunt moeten innemen, dat we al hetgeen die organisatie is en doet openlijk goedkeuren. Dat zou niet zijn in het belang van de O.V.B. Maar dat is niet de hoofdzakelijke reden, dat de organisatie van de strijdende arbeidersklasse zijn niet een doel op zich zelf, maar zij zijn, moeten althans zijn, werktuigen in handen van arbeiders zelf, om daarmee op de meest doeltreffende wijze de arbeiders in hun strijd te dienen. Die werktuigen kunnen, indien zij werkelijk gebruikt en gevormd worden door de arbeiders, nooit van hoger kwaliteit zijn, dan het bewustzijn van de arbeiders is gevormd. Zolang we echter in handen van de arbeiders zelf zijn, kunnen ze door hen in verhouding tot hun groeiend bewustzijn, worden verbeterd. Zo gezien is in een formatie als de O.V.B. in tegenstelling tot de oude vakbeweging, die geheel in handen is geraakt van parlementair politieke, aan het huidige kapitalisme verbonden krachten, nog mogelijk dat de klasse stap voor stap vooruit gaat. Het kan alleen die reden zijn, die revolutionairen er toe brengt lid te worden van de O.V.B. en voor en in de O.V.B. te werken. Dat betekent tevens, dat het niet uitgesloten is, dat ook deze organisatie in de toekomst waardeloos wordt voor de bevrijdingsstrijd van de klasse. Maar juist die mogelijkheid moet te meer aanleiding zijn, om er thans te doen wat mogelijk is, teneinde dat gevaar te keren.

Uit de aard van de zaak schillen reeds thans de gevaren der verwording in het nieuwe organisme, hetgeen tevens wij zeggen, dat zij nog leven bij haar aangesloten leden en „bestuurders”. De goede en toekomstige organisatie van de arbeiders zal haar voornaamste grondslag vinden in de bedrijven, zij zal bewust moeten zijn de eenheid van de arbeidersklasse op de grondslag van de bedrijven. En zij zal slechts dan werkelijk kunnen bestaan, wanneer de bedrijfsarbeiders dat bewustzijn tot een actief, collectief-actief leven wekken. In dit opzicht is dus reeds het uitgangspunt „onafhankelijke vakbeweging” onjuist. Dit is wel het eerste punt, dat in de O.V.B. tot klaarheid moet worden gebracht.

Wij plaatsen het woord „bestuurders” hierboven tussen aanhalingstekens. Het nieuwe nodige bewustzijn van de klasse zal moeten afrekenen met het oude burgerlijke begrip „bestuurders” en ook omtrent het woord „leiders” zal nog veel moeten worden geleerd. In de oude zin van het woord zullen er geen „bestuurders” moeten zijn. Hoe de organisatie zal werken, hoe de klasse zal strijden, dat zullen geen „bestuurders” mogen uitmaken, het zal de taak van de arbeiders zelf zijn. Daarom

willen wij niet zeggen, dat zij alles tezamen kunnen doen. Wij leven nu eemaal onder maatschappelijke verhoudingen die arbeidsdeling onvermijdelijk maakt. In een fabriek kunnen wij niet allen machinist zijn, noch ontwerper, en zo zullen ook in de organisaties van de klasse taken toebedeeld worden. Maar principieel moet daarbij voor de toekomstige maatschappelijke orde, evenals voor de nu groeiende organisatievormen in de strijd, voorop staan, dat de arbeiders zelf bepalen, wat er zal gebeuren. Zij zelf zullen de taakverdeling regelen en elk die een opdracht krijgt, zal zich onderworpen weten aan de wil van het collectief. Zij die met een opdracht worden belast, zullen alleen daartoe het recht, tevens de plicht hebben en zullen daarbij steeds moeten weten, dat zij geen bestuurders, maar opdrachtnemers zijn; geen bestuurders, maar dienende schakels in het geheel.

Zij, die zich beschouwen als voorhoede in de klasse zullen zich ook in de O.V.B. voortdurend met deze vraagstukken, die zich elk uur van de dag in allerlei praktische aangelegenheden voordoen, moeten bezighouden. Zij zullen moeten weten in deze richting en zij zullen hun critiek niet mogen sparen, wanneer in deze opzichten de zaken een verkeerde kant uit gaan. Wie het wel meent met de arbeidersklasse, zal dit alleen maar kunnen waarden en er naar krachten aan mede-werken.

Wie deze dingen ernstig overdenkt, die zal begrijpen welk een afgrond er gaapt tussen deze opvattingen en die der Trotskisten, die nog altijd geen andere raad aan de arbeiders kunnen geven dan er naar te streven één „moderne” organisatie te verwezenlijken van N.V.V., E.V.C. en O.V.B. Een dergelijk advies betekent slechts de aanbeveling aan de arbeiders zich uit te leveren aan de door het kapitalisme beheerste staatsvakbeweging, ook al zal men bestrijden, dat dit de bedoeling is. Niet erg „modern”.

Onze klasse tegenstanders weten beter waar de schoen wringt. Hier streven zij de organisatie van de arbeiders na in de z.g. Uniebonden, die inplaats van de klassenstrijd, de klassenharmonie en de samenwerking met de staat via de „Stichting van de Arbeid” als doel kennen. Maar daar waar de verhoudingen scherper vormen gaan aannemen, zoals destijds rond 1933 in Duitsland en thans in Frankrijk, pogen zelfs de uiterste reactionaire groepen, uitgaande van de wetenschap dat arbeidersinvloed zich alleen in de bedrijven blijvend en krachtig kan doen gelden, de arbeiders er toe te brengen tot bedrijfsorganisatie in haar dienst te komen. Enkele dagen geleden bracht de pers de mededeling dat de Gaulle slechts in cellen te vormen in het Franse bedrijfsleven. Hieruit blijkt, dat niets veilig is voor kapitalistische wan-gedrag. En eens te meer blijkt daardoor, de noodzakelijkheid van de klassebewustwording, der massa's en de daaruit voortvloeiende zelf-organisatie van de massa's.

Reeds nu zijn er veel aanwijzingen dat ook in de O.V.B. krachtig zal moeten worden gestreden voor de nieuwe ideeën. Teveel, veel teveel, berust de macht en het initiatief bij „bestuurders”. Ook wanneer zij het goed menen, dan is het fout gezien, dat de uithou van de O.V.B. voornamelijk van bovenaf wordt geregeld. Vooral in het land kan er van werkelijke vernieuwing alleen, dan sprake zijn, wanneer de arbeiders zelf georganiseerd het initiatief nemen om tot nieuwe organisatie te komen. In het land moet men niet wachten op aanwijzingen van Rotterdamse bestuurders. Men moet zelf de hand aan de ploeg slaan. Zelf bijeenkomsten organiseren, tot zelf-organisatie komen. Natuurlijk, in die zin is er wel sprake van leiders, geestelijke voortrekkers, die het initiatief durven en kunnen nemen. Helaas, wij hadden in dit opzicht van de L.F.B.K. meer verwacht, dan zij tot nu toe in daadwerkelijk optreden te zien gaf. Hopelijk dat, daarin, spoedig, een goede keer, komt. Maar, het zij verre van ons, om hen die wij hierboven aanduiden als „geestelijke voortrekkers” te willen verheffen tot een groep van „Leiders-bestuurders”. Wanneer zij, in hun stuwende werkzaamheid, er toe zouden overgaan om, overal initiatiefvergaderingen te organiseren, waar dat mogelijk is, dan zouden zij, toch in hun verder optreden steeds het beginsel van het zelfdoen en de zelf-

verantwoordelijkheid van de klasse tot rechtsnoer moeten houden.

Tenslotte, wij kunnen niet nalaten een woord van critiek te laten horen op het toelaten in de O.V.B. van een uitgesproken categorale vakbond van Bazen en toezichthoudend personeel uit de Rotterdamse haven. Wij kennen persoonlijk die groep niet, maar dit is ons duidelijk, dat iets dergelijks onmogelijk was geweest, wanneer de O.V.B. zich positief op het standpunt had gesteld van de organisatorische eenheid van de arbeiders per bedrijf. Hieruit blijkt nog eens te meer, hoe noodzakelijk het is, dat de O.V.B.-arbeiders zelf zich bezig houden met doel en vorm van organisatie.

Laten wij toch allen ons best doen, onze inzichten dagelijks te propageren en te verwelken, ook en vooral in de nieuwe O.V.B., opdat zij, beter dan nu, wordt een Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsarbeiders.

Spartacus-vacantie

De werkgroep Zomerwerk meldt ons het navolgende:

Wij zijn er nog niet, maar we komen er langzamerhand. De tijd vordert en het aantal aanmeldingen stijgt regelmatig. Thans tellen wij 54 deelnemers. Velen denken nog steeds: „Och, het kan nog wel.” Wij willen hen nogmaals waarschuwen. Wie onze vacantieweek wil medemaken, moet zich nu werkelijk melden. Er zijn negentig plaatsen beschikbaar. Dan is het vacantiethuis vol en valt er niets meer in orde te maken. Dat wil dus zeggen, dat er nog 36 plaatsen beschikbaar zijn. Er zijn nu aanmeldingen uit Amsterdam, Arnhem, Eindhoven, Den Haag, Heerlen, Hengelo, Rotterdam en Zaandam. Het wordt dus goed. Het wordt werkelijk een hereniging van kameraden uit het land. Zo zal ondergetekende daar opnieuw een kamerad ontmoeten, waarmee hij als twaalfjarige een kinderkamp meemaakte. Wij weten dat zovelen verlangen naar de ontmoeting met oude vrienden en medestrijders. Wanneer nu rekening wordt gehouden met de omstandigheid dat in de regel de aanmeldingen met twee tegelijk gaan, dan kan men op zijn tien vingers narekenen, dat de mogelijkheid van volboeking met de dag gaat stijgen. Dus, niet meer denken: „het kan nog wel”. Nu beslissen en direct opgeven.

Werkgroep Zomerwerk,

Penningmeester: C. v. d. KUIL,

1e Oosterparkstr. 127-II, A'dam-O.

Het bondsorganisme van Spartacus

Door de grote hoeveelheid copy blijft ons vervolgartikel over Spartacus deze week overstaan tot de volgende keer. Ook het vervolgartikel „De rekenenheid in het communisme” kon ditmaal niet worden opgenomen.

Spartacus op de Vesuvius!

Ditmaal alleen een herinnering aan ons fonds. Steunt ons zaveel U kunt. Het adres is Jac. Rijkema, Stortenbekerstraat 7, Den Haag.

De Antwerpse kameraden

houden op Zondag 16 Mei als een cursusvergadering in het lokaal Cicili, Van Arteveldestraat no. 8: Onderwerp: Vrije Gedachte en Arbeidersbeweging. De bijeenkomst vangt om tien uur 's morgens aan.

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

DE JOODSE STAAT

In ons artikel „Palestina als wereldprobleem” in het vorig nummer, hebben wij reeds uiteengezet, dat in Palestina de strijd van de feodale belangen der Arabische heersers vaak tegen elkaar en de imperialistische belangen van Engeland en Amerika uitgevochten werd op de ruggen van de joden. De joden die gekomen waren in Palestina als jonge mensen, waren beziel met idealen.

Zij voelden zich de pioniers, die een weg hadden gevonden om aan het leed van het Joodse volk een eind te maken. Een nieuw begin in de geschiedenis der Joden, maar ook in de geschiedenis der menselijke samenleving. Want velen van hen hadden zich voorgesteld daar in Palestina een samenleving op te kunnen bouwen, die in al haar grondslagen zou verschillen van de kapitalistische wereld die hem omringde. Degenen, die van deze idealen beziel, een nieuw begin wilden maken, zagen bewust af van elke zucht naar comfort en behaaglijkheid. Hun doel was, met aanvaarding van alle moeilijkheden, te bouwen aan en op te gaan in een nieuw gemeenschapsleven. In deze nieuwe samenleving zouden zij de fouten van de oude vermijden. Zo wezen zij de private eigendom af en begonnen hun maatschappelijke organisatie met gemeenschappelijk bezit. Productiemiddelen, kleding, behuizing, alles was bezit van de kolonie als geheel. Niemand had een persoonlijk beschikkingsrecht. Geld werd binnen de kolonie niet gebruikt. Hun kinderen werden opgevoed in gemeenschappelijke kindertehuizen en deze leerden al heel jong, dat alles gemeenschappelijk bezit was en dat ieder in dienst behoorde te staan van de gemeenschap.

Toch konden zij zich niet isoleren van de kapitalistische wereld.

Andere, naar Palestina geïmmigreerde joden brachten een gewoon kapitalistisch bedrijfsleven tot ontwikkeling. Beide sectoren waren vaak en zeker in de nood, op elkaar aangewezen.

De overvallen van Bedoeien in de vroegste tijd van hun kolonisatie hadden echter reeds gewapende verdedigingsorganisaties noodzakelijk gemaakt. Er waren er twee. De Haganah van de arbeiders en de militaristisch fascistisch georiënteerde Irgun. De bovenaangehaalde tegenstrijdige belangen der Arabische heersers en de imperialistische politiek van Engeland bedreigden steeds opnieuw hun bestaan en maakten het noodzakelijk dat deze apparaten zich gaandeweg moesten uitbreiden en vastere vormen aannemen. De ontwikkeling van de laatste tijd heeft de Joden in Palestina immers in een positie gedrongen, waarbij zij zich, aangevallen door de Arabische staten, in de steek gelaten gevoelen door de gehele wereld. Amerika had door het verdelingsplan te laten varen hun zelfs de morele steun onttrokken. Rusland houdt zich afzijdig en Engeland steunt openlijk de Arabieren. Tel daarbij nog het toenemend anti-semitisme over de gehele wereld en de ongelukkige toestand van duizenden Joden, waaronder zeer veel kinderen, die nog steeds in Europa hun leven in kampen moeten slijten en het wordt begrijpelijk, dat alle Joden in Palestina een daad noodzakelijk achten, waarmee zij de wereld tonen, dat zij een zelfstandige macht wensen te zijn, waarmee rekening gehouden moet worden.

Dit nu, deden zij door de proclamatie

van de Joodse Staat, op hetzelfde ogenblik, dat de Engelse hoge ambtenaren de Palestijnse bodem verlieten en de Arabische legers van drie kanten het land binnenvielen.

Het zal onze lezers duidelijk zijn, dat het hier wel is waar een noodtoestand betreft, maar dat toch de vorming van een Joodse staat, bovendien in een gehele wereld van kapitalisme en kapitalistische staten, een zeer ernstige bedreiging vormt voor de communistische joodse idealen.

De gehele situatie, waarin de joden zich bevinden, de druk van de omstandigheden zet bovendien zijn stempel op deze nieuwe staat. Het is een oorlogsstaat. De eerste minister, David Ben Gurion, is tevens minister van oorlog. De eerste maatregel, die genomen werd, was, alle goefende mannen en vrouwen van 18 tot 25 jaar op te roepen voor de militaire dienst.

Kort geleden waren onder de algemene druk reeds de twee militaire organisaties, die voorheen in tegenstelling tot elkaar hadden gestaan, n.l. de arbeiders-verdedigings organisatie Haganah en de uitgesproken militaristisch, fascistisch georiënteerde Irgun Zwi Leomi, gefuseerd. De vorming van de Joodse Staat versterkt de eenheid van het leger en het centraal gezag.

Nu is het uit met de vrijheid en gelijkheid die in de Joodse Kibboetsiem van een lege frase tot ernstige, doorleefde werkelijkheid waren geworden. In plaats van de wekelijkse algemene discussievergaderingen waar over de belangrijke kwesties beslist werd, komen nu de bevelen van bovenaf. Inplaats van het gemeenschappelijk ploeteren voor de opbouw van een nieuw ziekenhuis of kinderkamp, moet gewerkt worden voor het aanschaffen van tanks en ander modern oorlogstuig. Het spreekt vanzelf, dat de

BEZOEKT DE PROPAGANDA VERGADERING

gebouw DE AREND
AMSTERDAM

Planciusstraat

24 MEI a.s.

's avonds 8 uur

Onderwerp: De vakbeweging en de strijd van de arbeidersklasse. - Vrij entree

wapens dan niet meer bezit zijn van de kolonies, maar van de staat. En, zoals het met een oorlogsparaat gaat, zo zal het langzamerhand ook met het productie-apparaat moeten gaan. Juist omdat deze situatie ontstaan is, als gevolg van de oorlogstoestand. Langzamerhand zal het beschikingsrecht over de productiemiddelen en de consumptiegoederen in handen komen van de staat en zal het gehele leven in Joods-Palestina (dat dan de naam van Israël zal dragen) centraal geregeerd worden. En of, die regering nu al bestaat uit een meerderheid van arbeidersvertegenwoordigers, doet daaraan niets af. Wij weten te goed wat zulke arbeidersregeringen in wezen zijn.

Zo worden de joodse pioniers dus van idealisten tot gehoorzame soldaten, die niet alleen strijden voor hun eigen bestaan, maar tevens, hoewel bij de meesten waarschijnlijk onbewust, voor de belangen van het Amerikaanse olie-kapitaal en de algemene Amerikaanse strategische posities. In feite heeft de kapitalistische wereld daarmee de eerste slag reeds gewonnen. (Opmerking redactie. De prompte de fracto erkenning door de V. S. is daaruit wellicht ten dele te verklaren.)

Zo zijn dus deze zo hoopvol begonnen communistische experimenten platgedrukt door de macht van het kapitalisme.

Moeten we daaruit afleiden dat het communisme niet te verwezenlijken is, omdat het ook hier weer te gronde gaat? Neen. Wel kunnen we er uit afleiden, dat communisme in één land niet mogelijk is. Het opdringend kapitalisme, of beter gezegd de dynamische verhoudingen in de gehele kapitalistische wereld, hebben hun vernietigend werk gedaan. Deze Joodse arbeiders en arbeidsters en vooral de jonge generatie daar, hebben echter een enorm mooie ervaring opgedaan. Zij zijn ons een stuk voor, ondanks deze nederlaag. Ongetwijfeld zullen zij zich eens scharen in de rijen van de revolutionaire arbeiders, die internationaal zullen moeten komen tot de vorming van de nieuwe grondslagen van het maatschappelijk leven. De strijd, die hiervoor gevoerd zal worden, zal ook de strijd van de Palestijnse arbeiders zijn, want de klassenstrijd gaat door, ook in de Joodse Staat.

IN DE MIST

(Brochure-bespreking).

Dezer dagen kwam ons voor het eerst in handen een in October 1947 door de redacteur L. J. Bot van het orgaan van de N.B.V.S. „Socialisme van onder op“ geschreven brochure: „Nederland in de Mist“. De inhoud van deze, door die bond verzorgde uitgave, is ronduit gezegd diep teleurstellend. De min of meer gemeenschappelijke inzichten op bepaalde terreinen van beider werkzaamheid, in de bezettingstijd en daarna, speciaal op het punt van de noodzakelijke vernieuwing in het denken, de strijd, en de organisatie van de arbeidersklasse, brachten de N.B.V.S. en de Communistenbond Spartacus er toe, waar mogelijk samen te werken.

Al bleek gaandeweg dat tenslotte beide stromingen in de arbeidersbeweging op veel punten nog verschillende inzichten hadden, toch ontstond er bij beiden waardering voor elkaars werken en groeide er zelfs tussen de kameraden van deze organisaties een vriendschappelijke band. Het zou

ons spijten wanneer vooral dat laatste zou veranderen, maar wij hebben in de arbeidersklasse nu eenmaal een bepaalde taak, die niet in de laatste plaats betreft, klaarheid te brengen omtrent het klassekarakter van het kapitalisme. Het eerst noemde is, dat de arbeiders daarvan doordrongen raken. Eerst wanneer dat besef groeit, is het mogelijk aan de orde te stellen, aan welke eisen de strijd van de arbeiders tegenwoordig moet voldoen. Voor dat laatste is weer nodig de maatschappelijke verhoudingen te kennen, de ontwikkeling die het maatschappelijke leven doormaakt, waarheen het kapitalisme groeit.

Spartacus is een marxistische organisatie en haar organisme stelt zich dus in het bijzonder tot taak, dat alles te onderzoeken, uit te dragen onder de arbeiders en de opgedane wetenschap als medestrijders in de arbeidersbeweging te benutten.

Wij weten het, de N.B.V.S. als verbond van liberale socialisten is geen marxistische groepering. Maar toch hadden wij verwacht, dat in die beweging het klasse-inzicht sterker had geleefd, dan wij uit deze brochure zouden moeten aannemen. Datgene wat wij voor de arbeidersklasse het meest noodzakelijk achten, het klasse-inzicht te versterken, wordt niet alleen niet in deze brochure gedaan, of gepoogd, zij laat te dien opzichte de lezers niet alleen in de mist, maar in feite is haar opbouw zodanig, dat zij volkomen onjuiste suggesties wekt.

In een verscholen hoekje hebben wij eenmaal het woord „arbeidersklasse“ ontmoet. Alleen om vast te stellen, dat er door de politiek van de bezittende klasse voor haar „niet anders overbleef, dan te trachten de lonen in overeenstemming te brengen met de prijzen. Vandaar dat de economische conflicten niet kunnen uitblijven.“ Overigens niets over klasse maar, vooral op de eerste pagina's voldoende over „de saamhorigheid van het Nederlandse volk in de oorlogstijd, door het collectief gedragen leed en het gezamenlijk gevoerde verzet.“ „Draden van eenheidsverlangen, van eendrachtige samengang.“ „Zo zou dan toch uit deze waanzin nog iets goeds geboren worden.“ Bij een totaal gemis aan klasstaal, is het niet eens mogelijk te veronderstellen, dat het er om ging in de aangehaalde passages, deze eenheid als waardenbeeld aan te wijzen. En dat blijkt ook uit het slot van het geschrift, waar een beroep wordt gedaan op: „de intellectuelen, op de mannen van de wetenschap (welke wetenschap? red. Spart.), op hen die leiding geven in de bedrijven en..... (tenslotte) op de arbeiders.“ „Op hen allen“, heet het, „en tezamen rust de plicht de wegen te zoeken en de middelen te vinden Nederland (+) uit de mist te brengen.“

Vrienden van de N.B.V.S., dat is geen taal voor van onder op. Zo blijven we als arbeidersbeweging in de mist.

ONZE TAAK.

De textielbaronnen betaalden dus door toeslagen en premies in de eerste tijd na de „bevrijding“, terwille van hun winst en de daarvoor noodzakelijke bedrijfsvrede, betere lonen dan normaal. Lonen uitgaande boven het door de regering beoogde peil. Dit betekende echter ook, dat dit onvermijdelijk tot een conflict moest leiden met de regeringspolitiek van de z.g. loonstop. Toen dan ook de lopende G.A.O. vernieuwd moest worden, greep de staat in. De nieuwe lonen werden met enkele centen verhoogd met de boodschap er bij, dat van nu aan geen toeslagen, premies of dergelijke mochten gegeven worden anders dan met toestemming van de staat. Er moest een eind komen aan de „zwarte“ lonen. Wederom kwamen de textielarbeiders, zowel in Twente als in het Zuiden van ons land, tegen deze nieuwe aanslag op hun levenspositie in verzet, en braken er „wilde“ stakingen uit. Het resultaat? Dat reeds bij voorbaat een verloren strijd gestreden werd. Was de strijd vroeger reeds moeilijk, omdat de arbeiders onvoldoende toegerust moesten strijden, tegen het machtige verenigde leger van het ondernemersdom was hun strijd nog veel moeilijker, gericht als deze rechtstreeks was tegen de N.V. De Staat der Nederlanden. Het resultaat was dan ook een nederlaag. Wel werd deze pil voor de Tilburgse textielarbeiders, waar het z.g. zwarte loon in een door werkgevers en werknemers beheerd fonds werd gestort, waaruit voorlopig niet geput mocht worden, daardoor enigszins verguld, maar niettemin was het een nederlaag.

Spartacus- Zomerconferentie

Reeds brachten wij in een van de vorige nummers de mededeling, dat de conferentie op Zondag 6 Juni a.s. in Rotterdam wordt gehouden. De bijeenkomst vangt 's morgens om tien uur aan en eindigt tegen vier uur n.m. Er wordt een pauze van ongeveer één uur gehouden.

Deze zitting is ook toegankelijk voor belangstellenden die zich daartoe opgeven. Voor Rotterdam kan dat plaats vinden bij de leden van Spartacus. Belangstellenden uit andere plaatsen worden verzocht hun aanvraag te richten aan Spartacus, Postbus 7046, Amsterdam-Zuid 2. De laatste dienen dit te doen vóór 27 Mei a.s. en daarbij op te geven of zij bij kameraden wensen te worden ingekwartierd of niet.

Als onderwerp komt ditmaal aan de orde:

De werkwijze van de voorhoede in de ogenblikkelijke situatie, in het bijzonder ten aanzien van de revolutionaire strijdorganisaties van de klasse en de moeilijkheden, daaraan verbonden.

Een lang onderwerp, maar wij veronderstellen, dat het zeker de belangstelling trekken zal en in het bijzonder van de Rotterdamse vrienden.

De Zaterdag daaraan voorafgaande wordt een besloten zitting gehouden voor de werkgroepen, waarbij natuurlijk alle kernen en verspreide kameraden ook welkom zijn. Deze bijeenkomst vangt om vijf uur n.m. aan. Het voorlichtende materiaal wordt dezer dagen verzonden.

Leden en afgevaardigden van kernen en werkgroepen dienen zich nu direct op te geven: Spartacus, Postbus 7046, Amsterdam-Zuid 2, met vermelding of inkwartiering nodig is.

De Rekeneenheid van het Communisme

We hebben dus vastgesteld, dat de waarde van een arbeidsproduct de arbeid is, of liever dat deze waarde bepaald wordt door de arbeid die het product geabsorbeerd (ingevoerd) heeft en dat deze in het product „gestolde“ arbeid daarin gevloeid is direct door de levende arbeid, de arbeidersuren die de arbeiders er in de fabriek aan besteed hebben en indirect door de slijtage der machines en het verbruik der grondstoffen.

De machines en grondstoffen zijn ook het resultaat van arbeid. Wanneer zij verbruikt worden bij het produceren van een voorwerp, verdwijnen zij geheel of gedeeltelijk, gaan zij op in het nieuwe product. Ook zij waren gestolde arbeid. Het verdwijnen is de voorwaarde voor het ontstaan van het nieuwe product, zij moet aan dit product worden opgeofferd, zodat wij gerechtigd zijn te zeggen dat het nieuwe product ook deze arbeid bevat.

Is dit product nu b.v. 3000 elektrische lampen en bedraagt de slijtage van machines en verbruik van grondstoffen te samen 2000 uur en heeft een aantal arbeiders er 1000 uur aan gewerkt, dan is de „prijs“ van deze 3000 lampen 3000 uur of: machines + grondstoffen + arbeid = product. 1000 u. + 1000 u. + 1000 u. = 3000 uur

Wij spreken hier van de prijs, doch door het product als resultaat van het verbruik van menselijke arbeid te beschouwen is, zonder dat wij het merken, de betekenis van dit woord veranderd. Daarom doet het eigenaardig aan, wanneer wij spreken van „prijs in uren“. Ook het product zelf is niet langer een waar, ook geen voedings- of genot-middel, het is arbeid bevattende substantie of zoals het zo prachtig en treffend door Marx uitgedrukt wordt „gestolde arbeid“. Ons product hier de 3000 elektrische lampen zijn dus 3000 uren gestolde arbeid.

Het product, de lampen, kan niet dienen om de versleten machines en verbruikte grondstoffen te vervangen, noch kan het als voedsel dienen om de arbeidskracht te herstellen. In onze kapitalistische maatschappij wordt het product op de markt gebracht, om voor geld te worden omgeruild. Met dit geld koopt de kapitalist, of de staat als deze de eigenaar der productiemiddelen is, de benodigde machines en grondstoffen en betaalt na zichzelf een gedeelte te hebben toegeëigd, er de arbeidskracht mee, opdat de arbeiders zich voedsel en kleding kunnen kopen om weer tot arbeiden in staat te zijn.

In de overgangperiode naar het communisme, worden de producten aan de samenleving afgegeven en de arbeiders krijgen een bewijs, dat zij 1000 uren hebben bijgedragen. De administratie van de lampenfabriek schrijft dus in haar boeken: 3000 uur aan de samenleving afgeleverd. De bewijzen die

zij daarvan ontvangt, van de instellingen der samenleving, moeten dienen om uit de producten-massa voor 2000 uren aan machines en grondstoffen te onttrekken, de andere 1000 uur ontvangen de arbeiders om zich voedsel en kleding enz. te verschaffen. Vatten wij nu het gehele productieproces op dezelfde manier als voor één bedrijf samen, dan komt op de plaats van het „product“ producten-massa te staan en de 3000 uren worden tot miljarden uren. Dit is echter een quaestie van een paar nullen. Echter, wij hebben zo al niet buiten de waard, dan toch wel buiten een belangrijke factor om gerekend.

Er zijn namelijk bedrijven, die geen eigenlijk product afleveren, zoals ziekenhuizen, het onderhoud van parken en speelplaatsen, transportbedrijven enz. Deze laatste soort levert wat men noemt „diensten“. De verfraaiing der stad door aanplanting kan zeker dienen om de vermoeide zenuwen tot herstellend genieten te brengen. Deze „consumptie“ wordt echter door allen tegelijk genoten en kan niet verdeeld worden. Zo'n bedrijf verbruikt wel werktuigen, grondstoffen en arbeidskracht, levert echter geen te verdelen product, er vindt alleen consumptie plaats, alleen verbruik.

Dit geldt ook voor de transport-bedrijven, die diensten leveren. De producten-massa wordt door hen niet vermeerderd, daarentegen wel het aantal arbeiders. Ten eerste moeten er dus meer uren product uit de massa van producten worden genomen, ten tweede de rest onder meer arbeiders verdeeld. Zoals spreekt, kan het herstel van deze laatste bedrijven niet ten koste gaan van het herstel der „productieve“ bedrijven. Het productie-apparaat zou dan achteruit gaan, zou langzaam vernietigd worden. Het is dus de arbeid, die ons deze uren moet leveren. Maar verhongeren wij dan niet?

Hier springt duidelijk in het oog het verschil tussen de arbeid, die de machine verricht en de menselijke arbeid. Is een machine door 1000 uur arbeid versleten, dan heeft hij 1000 uur op het product overgedragen en moet met 1000 uur hersteld worden. Heeft een mens b.v. 10 uur gewerkt, dan kan het zijn dat met het product van één uur van zijn arbeid zijn arbeidskracht hersteld is. In de 9 uren die hij meer werkt, scheidt hij meer product. Uit dit meer-product moeten dus de bedrijven, die geen eigenlijk product afleveren, voorzien worden. De machines zijn te beschouwen als verlengstukken van de menselijke organen. Hoe meer deze door ervaring en uitvindingen verbeterd worden, hoe groter de meerarbeid en het meer-product, hoe groter de maatschappelijke rijkdom en de mogelijkheid om meer macht over de natuur te verwerven.

En zelfs dan is men er nog niet. Ook elders in het land b.v. in het Zuiden, leven en werken textielarbeiders, die op minstens even ergelijke wijze worden uitgebuit. Ook met deze arbeiders is het noodzakelijk tot eenheid te komen. Noodzakelijk, omdat de strijd niet langer gericht is tegen de afzonderlijke textielondernemers, doch rechtstreeks tegen de staat. De juistheid hiervan behoeven we, na het laatste ingrijpen van deze staat in de loon- en arbeidsvoorwaarden, zeker niet meer aan te tonen.

Geschiedenis is er om lering uit te trekken. De geschiedenis, waarvan wij U hiervoor een gedeelte hebben geschetst, laat overduidelijk zien, dat door gebrek aan organisatie, gebrek aan eenheid van optreden, menig stuk strijd verloren is gegaan. En dit zal in de toekomst bestendig blijven wanneer die eenheid niet gevonden zal kunnen worden.

Onze taak, de taak van elke strijdwillende textielarbeider zal er dus in de eerste plaats op gericht dienen te zijn om te werken aan het vormen van deze eenheid. Eenheid van onderop, van fabriek tot fabriek, van plaats tot plaats. Gelukt dit niet, dan zal het enige gevolg zijn, verscherpte uitbuiting, nog verder omlaag drukken van het levenspeil, verlies van het kleine beetje dat men nu verworven heeft.

Noot v. d. schrijver:

Het merendeel van de gegevens, verwerkt in dit artikel, is ontleend aan het persoonlijk archief v. d. schrijver. Een gedeelte is echter ook geput uit het bekende boekwerk van Henriëtte Roland Holst „Kapitaal en Arbeid“.

Uit het land van katoen en Heide

Er zal dus iets anders moeten gebeuren, maar wat en hoe? De grote fout in de strijd is altijd deze geweest, dat tengevolge van de reeds geschetste anarcho-syndicalistische inslag een conflict meestal plotseling ontstond. Enkele uit de arbeiders gekozenen vroegen een onderhoud met de directie. Werd dit onderhoud verkregen en was het verloop niet naar genoegen, dan liep men de poort uit en meestal was het dan zo, dat het merendeel zonder veel vijven en zessen meeliep. Dit had een voordeel, n.l. dat niet langdurige onderhandelingen de ondernemer op een conflict konden voorbereiden, zoals bij de onderhandelings-tactiek van moderne en confessionele vakbeweging het geval was. Het was echter zuiver de tactiek van de vroegere anarcho-syndicalistische vakbeweging. Men stelde de werkgevers zonder meer voor een voldongen feit. Was het conflict er echter, dan wist men op een gegeven moment met de kwestie geen raad meer. Vooral wanneer het wat langer ging duren, dan waarop gerekend was. En het duurde veelal langer dan verwacht werd. De officiële vakbeweging werd er in-gemengd of deze wist dermate te manoeuvreren, dat zij er zichzelf in mengde en dan was daarmee het conflict ten dode opgeschreven.

Na de bevrijding werd hierin weliswaar meer

systeem gebracht, in de vorm van gekozen fabriekskernen, doch de zo noodzakelijke eenheid van optreden was nog verre te zoeken. Het contact van de ene fabriekskern met de andere was er niet. De strijd was en bleef gebaseerd op de anarcho-syndicalistische strijdmethode.

De ontevredenheid onder de textielarbeiders was en is algemeen. Niettemin wordt ingezien dat vandaag een staking bij Oosterveld en morgen een bij Menko, inplaats van een verenigd strijdfrent met gelijk doel, de grootst mogelijke verbroekeling veroorzaakt. Werkgevers en vakbeweging krijgen steeds weer de kans in te grijpen en elk stuk strijd gaat verloren. De toekomstige strijd van de textielarbeiders zal dan ook beter georganiseerd moeten worden. Buiten elke vakbeweging of politieke organisatie om, zal overgegaan moeten worden tot vorming van eigen gekozen actiecomités, welke comités op hun beurt contact moeten zoeken en vinden met soortgelijke comités uit de andere fabrieken. De aldus gevormde plaatselijke comités zullen weer contact moeten tot stand brengen met de comités uit de andere plaatsen in Twente en dan zal het eindelijk mogelijk zijn, voor het eerst in de geschiedenis der Twentse textielarbeiders, een werkelijke strijdeenheid uit en door de arbeiders te vormen.

Vatten wij nu eerst nog even het gehele productieproces samen, dan krijgen wij: machines + grondstoffen + arbeid = producten-massa

500 + 1250 + 1250 = 3000 Mil. uur en voor de bedrijven die geen te verdelen product afleveren b.v.:

machines + grondstoffen + arbeid = ?
25 + 25 + 300 = 350 Mil. uur

Een producten-massa, verkregen door het verbruik van machines en grondstoffen die 1750 Mil. uur gestolde arbeid bevatten en door het toepassen van 1250 uur levende arbeid, moet dienen om te herstellen: ten eerste de machines en grondstoffen van de gewone productieve bedrijven en de machines en grondstoffen van de bedrijven, die geen eigenlijk product afleveren. De massa, die dan overblijft, moet worden verdeeld onder alle arbeiders.

De 50 Mil. uur aan product voor de tweede soort bedrijven, laten wij ze noemen openbare bedrijven, kunnen dus alleen van de 1250 Mil. product dat door levende arbeid is verkregen, worden genomen, zodat van deze 1250 nog slechts 1200 Mil. uur aan product over blijft. Daarvan moeten de arbeiders van de openbare bedrijven mee delen. 1200 Mil. uur product kan dus verdeeld worden over 1500 Mil. uur arbeid. 1500 Mil. uur arbeid vertegenwoordigen 1200 Mil. uur product. Dan vertegenwoordigt één uur werkelijke arbeid $\frac{1}{1500}$ van 1200 is $\frac{1}{5}$ of 0,80 uur. Dit zouden wij kunnen noemen de uitbetalings-factor. Indien, dus 40 uur per week gewerkt wordt, kan slechts 32 uur vergoed worden.

Voor ieder uur dat de arbeider arbeid verricht, kan hij dus slechts 0,80 uur verlangen.

Het „loon“ weerspiegelt dus steeds wat er in de samenleving op het gebied der productie en distributie plaats vindt. Wij hebben er nog niet op gewezen, dat alle bedrijven niet even productief zijn. Het ene bedrijf zal b.v. in 1000 uur 3000 lampen produceren, het andere 4000 en weer een ander 3500. Het is licht in te zien dat alle bedrijven van dezelfde soort dan als een bedrijf moeten worden genomen, waardoor men een gemiddelde prijs krijgt.

De openbare bedrijven zijn feitelijk bedrijven, die producten voortbrengen, waarvan men neemt naar behoeften, zonder „betaling“. Ieder product dat zo overvloedig wordt aangemaakt, dat ieder het te allen tijde in voldoende hoeveelheid kan krijgen, is rijp om „genomen“ te worden naar behoeften, zonder dat persoonlijke verrekking plaats vindt. De angst dat men misschien morgen niet meer kan krijgen wat men vandaag heeft, zal verdwijnen. Alles wordt overvloedig als water in Holland. Wij zien iemand gaan naar een warenhuis. Bij de schoenen-afdeling trekt hij een lade open en past een paar schoenen. Hij staat even in dubio of hij één of twee paar zal nemen. Hij besluit tot één paar, want het is maar node-loze last in huis. De zorg voor het dagelijks bestaan is verdwenen. Het stand ophouden, dat bij een maatschappelijke positie behoort en waarvoor men zich zoveel onnodig aanschaft, wordt tot dwaasheid. Het willen uitsteken boven een ander, waar thans ontzettend veel aan wordt gedaan, verliest alle zin. In de overgangperiode „gaat de mens zelf over“. Hij wordt tot een ander wezen. De energie, besteed aan de zorg voor het dagelijks bestaan, komt vrij. De menselijke geest kan zich richten op alles wat schoonheid wekt en kracht geeft. Want sterk wil de mens zijn en alles, wat hem omringt wil hij in vormen zien die hem vreugde en lust verschaffen. Daarvan wil hij altijd meer en hij wil het altijd anders. Herhaling stopt af en eentonigheid veruoet.

Deze wereld te scheppen is gegeven aan de proletariërs, de mensen die met hand en hoofd de producten voortbrengen. Die niet anders kunnen dan zich verzetten tegen hun onderdrukking en onrecht, doch die hun juk slechts af kunnen schudden als hun strijd de richting neemt naar het communisme.

Iedere andere weg brengt nieuwe en zo goed als zeker heviger onderdrukking. Het zelfstandig verzet, dat telkens weer oplaait, moet georganiseerd, totdat het zich in machtige bedrijfsorganisaties ontplooit. Doch dan is het van het grootste belang, dat in de gebieden waar de arbeidersklasse de macht veroverd, zij met een economisch plan komt, doch een plan dat niet terug voert naar slavernij in welke vorm ook. Daarom moeten wij ons reeds nu met dit probleem bemoeien, het verkondigen waar wij een enigszins gewillig op vinden. De klassenstrijd is ook een geestelijke strijd en de klasse moet zelf deze strijders voortbrengen.

Het Organisatiewerk van Spartacus

Het onderwerp dat wij nu in het kort willen behandelen heeft verschillende kanten. Spartacus is een voorhoedeorganisatie in het Nederlandse taalgebied. Haar werkzaamheid gaat reeds daarom uit buiten de grenzen van dit land, aan welke grenzen zij dan ook in dit opzicht geen waarde toekent. Ook in België heeft Spartacus zijn bondsmakkers, zij het dan dat hun aantal, evenals trouwens in Nederland, nog vrij gering is. Maar bovendien, zij wil een dienend orgaan zijn in de internationale arbeidersklasse en arbeidersbeweging, welke klasse alleen door internationale solidaire strijd, welbewust

De Meivergaderingen

De samenstelling van ons vorige nummer was te ver gevorderd om nog berichten op te nemen over de gehouden Meibijeenkomsten te Amsterdam en Den Haag. Het heeft nu eigenlijk weinig zin om in onze kleine krant daaraan nog veel ruimte te besteden. Toch willen wij enkele opmerkingen maken. Beide bijeenkomsten waren bezocht door ongeveer 250 personen, hetgeen zeker voor Amsterdam iets minder was dan het vorige jaar. Over het gebodepe kunnen de smaken verschillen. De verslaggevers van beide vergaderingen zijn nu eenmaal geen buitengewone bewonderaars van accordeon-ensembles, maar in het bijzonder zagen zij in de verleende medewerking op dit punt geen bijzondere bijdrage tot het noodzakelijke pogen om van de Meibijeenkomsten iets anders en beters te maken. Vanuit deze laatste gezichtshoek deze beide bijeenkomsten beoordeelende, moeten wij helaas vaststellen, dat zij niet hebben beantwoord aan datgene, wat wij enige maanden geleden als wenselijk uitspraken, toen wij vernamen, dat zij te Amsterdam geheel, en in den Haag mede, door de I.F.B.K. zouden worden georganiseerd. En dat heeft veel minder gelegen aan de medewerkers, dan aan de gehele voorbereiding, en vooral aan de opzet van de zaak.

Jarenlang wordt in deze soort vergaderingen in de linkerhoek van de arbeidersbeweging gewezen op de oorspronkelijke gedachte die aan de Meidag verbonden was. De Meidag zou een dag moeten zijn van strijd, een dag waarop de arbeiders internationaal, als protest tegen hun uitbuiting, het werk zouden neerleggen. Wij weten te goed, dat men deze dingen niet kan doorzetten als voorhoedeorganisaties, wanneer de klasse daartoe niet bereid is. Dat hebben wij dus niet verwacht. Maar wat wij zeker van de I.F.B.K. hadden gehoopt, is, dat zij toch zou hebben gepoogd propagandistisch in die richting werkzaam te zijn. Een manifest verspreid onder de bedrijfsarbeiders, waarin uiting werd gegeven omtrent haar inzichten en datgene, wat nu de Meidag moest zijn en hen oproepende ter vergadering te komen, daar, in het openbaar met elkaar te bespreken welke noden en zorgen ons drukken, welke weg wij in de strijd zullen moeten volgen, was o.i. noodzakelijk geweest. Zou dit zijn nagestreefd, dan was ook het karakter van de samenkomsten een totaal andere geworden. Dan zouden niet muziek en declamatie de hoofdtoon zijn geworden en zouden niet in het bijzonder bekende sprekers de overladen programma's verder hebben gevuld, maar dan zou het arbeiderswoord uit de bedrijven direct hebben geklonken. Het is niet onze bedoeling uitsluitend kritiek te leveren, en bovendien, omdat wij weten, dat wij niet geheel en al zonder zonden zijn in deze aangelegenheid en bovendien, omdat wij de organisatorische zwakte van de I.F.B.K. te goed kennen. Maar, waarheden moeten worden uitgesproken. Al is het alleen maar om in de toekomst onze plichten bewuster onder ogen te zien.

Zonder dus te zeggen, dat deze bijeenkomsten volkomen mislukkingen zijn geweest, er blijft immers altijd wel iets goeds van hangen, spreken wij uit dat wij allen met elkaar en in het bijzonder de I.F.B.K. in komende gevallen er naar zullen streven ons verdere werk meer in overeenstemming met onze inzichten aan te vatten.

gevoerd voor de verovering van de beschikkingsmacht over de productiemiddelen, overwinnen kan. Haar belangstelling gaat dus over de gehele wereld en zij zal steeds trachten de proletarische krachten die groeien uit de zelfbeweging van de arbeiders, internationaal te bevorderen. Alle voorhoede- en alle strijdorganisaties die in die richting werkzaam zijn, zal Spartacus gaarne steunen en bevorderen. En het spreekt vanzelf, dat zij pogen wil in het bijzonder met buitenlandse voorhoedeorganisaties die haar geestelijk verwant zijn, vriendschappelijke verbanden aan te gaan, om het werk zoveel mogelijk gemeenschappelijk te doen en ook vooral, om elkaar voor te lichten over positie en strijd. Een nieuwe Internationale van voorhoedeorganisaties kan en moet op den duur op deze wijze ontstaan. Ook bij dat ontstaan speelt daarom het beginsel „van onder op” een belangrijke rol.

Spartacus is een voorhoedeorganisatie. Een, met een bijzonder karakter. Ze is meer dan een organisatie die de zelfbeweging en de internationale solidariteit van de klasse voorstaat. Reeds organisaties met dit beperkte doel kunnen een zeer waardevolle betekenis hebben. Wij denken b.v. aan organisaties samengesteld uit strijdbare arbeiders uit de bedrijven, die zich in bedrijfskernen, ter propagering van de zelfbeweging van de bedrijfsarbeiders, hebben verenigd. Maar Spartacus is meer.

De communistenbond is een politieke organisatie en zelfs op dit punt onderscheidt zij zich van andere revolutionair-socialistische politieke bewegingen, die de zelfbeweging en de zelforganisatie van de arbeidersklasse nastreven, teneinde het kapitalisme te vernietigen en een socialistische maatschappelijke orde te winnen. Dat onderscheid is tevens de reden van haar zelfstandig bestaan. Haar leden achten het namelijk noodzakelijk het maatschappelijk leven te leren kennen, de ontwikkeling van dat leven te begrijpen als noodwendig, in verband met de door Marx ontdekte wetten, waaraan de ontwikkeling van het maatschappelijk leven der mensen onderworpen is. Die wetmatigheid, waarover vanzelfsprekend heel veel valt te schrijven, zien wij met Marx in de eeuwenlange loop van de ontwikkeling der productiekrachten. Deze productiekrachten, tot een bepaalde hoogte tot ontwikkeling gekomen, stellen hun eisen aan het maatschappelijke leven en zijn er de oorzaak van, dat de geschiedenis van de menselijke samenleving te onderscheiden is in verschillende fasen. Zo onderscheiden we b.v. het feodalisme en het kapitalisme, terwijl ook dat kapitalisme eens zal verdwijnen. Het inzicht van klassenstrijd vloeit ook uit deze maatschappijbeschouwing voort. Het is daarom, dat de eerste regel van het in 1847 samengestelde Kommunistisch Manifest aanvangt met de woorden „De geschiedenis van alle samenleving is tot dusver een geschiedenis van klassenstrijd.”

De arbeidersklasse heeft aan deze we-

tenschap behoefte, zij moet haar leren hanteren, om zich bewust te zijn van eigen plaats en taak en om haar houding te kunnen bepalen in de strijd. In de strijd van elke dag, naarmate deze meer het karakter krijgt van een principiële strijd om de macht, om de orde in het maatschappelijke leven.

Spartacus is dus de organisatie van die voorhoede-arbeiders, die in het Nederlandse taalgebied studie maken van de ontwikkeling van het kapitalisme als geheel en dat doen in samenwerking met soortgelijke organisaties in het buitenland, met de bedoeling, deze wijze van maatschappij-beschouwing te propageren in de arbeidersmassa's, die massa met raad en daad bij te staan in verband met de gewonnen inzichten, de massa zelf vertrouwd te maken met de marxistische wetenschap, en in die massa zelf actief dienende kameraden te zijn. Een en ander in de overtuiging, dat de bevrijding van de arbeiders het werk van henzelf moet zijn.

Eerst wanneer op deze wijze taak en wezen van Spartacus in het algemeen, en toch nog maar kort, is aangegeven, dan kunnen wij spreken over de wijze waarop Spartacus dat werk wil verrichten. Tot de volgende week.

8e verantwoording „Spartacus op de Vesuvius”

over de maand Maart 1948.

Vaste bijdragen:

J. V. te A. f 1.—, J. de G. te A. f 2.50, H. G. L. te A. f 10.—, J. L. te A. f 0.50, St. H. te A. f 0.50, S. D. M. te A. f 1.—, B. N. te A. f 2.50, Th. te B. f 7.50, D. K.—M. te B. f 5.—, N. A. te A. f 2.50, B. B. te Z. f 2.—, W. v. d. W. te A. f 1.—.

Totaal f 36.—.

Verder nog ontvangen:

L. v. d. J. te A. f 1.—, D. M. te A. f 1.—, Kl. P. te A. f 1.50, J. v. D. te A. f 2.50, J. C. te A. f 2.50, v. d. N. te A. f 0.50.

Totaal f 9.—.

Over „De Vlam” ontvangen:

O. S. te A. f 3.—, A. S. te E. f 1.25, N. B. te A. f 1.—, E. B. te B. f 2.50.

Totaal f 7.75.

Kleinere giften over „De Vlam” tezamen f 2.53.

Totaal 8ste verantwoording: f 55.28.

Totaal tot en met de 7de verantwoording: f 937.38.

Totaal generaal: f 992.66.

Werft nieuwe abonne's voor „Spartacus”

29 MEI 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 22

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

De Strijd om de Vrijheid

Hoe vaak zal in de geschiedenis, ook in de geschiedenis van de arbeidersklasse, het woord vrijheid als een velen begerend ideaal zijn gebruikt? Hoeveel miljoenen zullen voor „de vrijheid” al hun krachten, ja hun leven hebben gegeven? Hoe vaak zal de eens gewonnen vrijheid diepe teleurstelling hebben gebracht?

Denken wij even aan de Duitse arbeidersbeweging, voor het aan de macht komen van Hitler. Miljoenen arbeiders hieven de vuist en lieten hun leus „Freiheit” weerklinken. Hoeveel van hen zijn omgekomen in de concentratiekampen? Hoeveel van hen zullen verlangd hebben naar de Vrijheid?

Denken wij aan de jaren dat Europa zuchtte onder de heerschappij van het fascisme. Hoeveel miljoenen zullen verlangd hebben naar de bevrijding? Hoeveel hebben er hun leven voor geofferd?

In de eerste periode na Mei 1945 trachtte de Nederlandse regering het geruïneerde kapitalistische economische leven opnieuw op de been te helpen, doormiddel van de door haar geleide economische organisatie, onder het argument, dat dit land zijn werkelijke vrijheid alleen op deze wijze zou kunnen herwinnen. Een streep door haar rekening dreigde te worden het streven van de Indonesiërs naar nationale vrijheid en het streven van de meest verdrukte lagen in Indonesië (boeren en arbeiders) naar meer sociale en economische vrijheid. Het vrijheidsverlangen van het „herrezen” Nederland bleek weldra wonder goed gepaard te kunnen gaan met het terugdringen, versplinteren, kortwieken en dwarbomen van dit streven der Indonesiërs.

En ook, de door de nieuwe Nederlandse regeerders uitgestippelde weg naar een gevestigde vrijheid in het eigen land, bleek door verschillende maatschappelijke groepen en klassen niet als bijzonder begerenswaard te worden gezien. De aanbevolen geleide economie verkreeg uit bepaalde kringen van de heersende klasse, die zich te zeer gebonden voelden, zowel in het productieproces als in de handel, weldra de

naam van regeringsdwang, bureaucratie dwingelandij, enz.

De nieuw gewonnen vrijheid bracht ook de arbeidersklasse bittere teleurstelling. Arbeidsplicht en verkorting van het recht om van patroon te veranderen, schaarse toemeting van levensbenodigdheden door middel van handhaving der distributie, door de overheid gereguleerde loonstop bij een stijgend prijspeil, militaire dwang en onderkruiperswerk van onder krijgswetten levende soldaten, tegenover arbeiders, die van hun vrijheid om het werk neer te leggen, gebruik maakten, waren dan ook waarachtig geen feiten, die de arbeidersklasse enthousiast zouden kunnen maken.

Wij spraken over het jongste verleden, over de pogingen van 1945 tot 1948 om de „wederopbouw” van een „vrij” Nederland langs de weg van de geleide economie te verwezenlijken. Het is als geheel geen verheffend beeld geweest. Het was bovendien een mislukte poging. Er zijn allerwege in dit land weerstanden tegen groeide; in de handel, onder de boeren, onder kleine neringdoenden, onder groepen van industriëlen en onder de arbeiders. De arbeiders het laatste genoemd, om er aan toe te voegen, dat hun weerstand door gebrek aan inzicht en organisatie van hen zelf, niet krachtig en beslissend is geweest. Gaandeweg zijn, als gevolg van een en ander, ook in het politieke partijleven de tegenstellingen sterker geworden tussen degenen, die voorstanders waren der geleide economie en hen, die zich daartegen verklaarden en meer vrijheid verlangden in het economische leven.

Onder de druk van al deze omstandigheden en sterk bevorderd door de gehele wereldsituatie, waarover dadelijk iets meer, werd het verlangen bij de katholieke coalitie-genoot in de Rooms-rode regering groter, wat matiging in de geleide economie te brengen. Steeds sterker werd de aandrang in de Katholieke Volkspartij naar wat minder leiding van overheidswege en wat groter economische vrijheid in het bedrijfsleven. Onder die omstandig-

heden moest ook de sociaal-democratie terugtrekken en sterker zijn nu ook de klanken geworden uit de kringen van haar ambtsdragers. De nieuwe minister In 't Veld van de Partij van de Arbeid liet reeds geluiden in die richting horen en zijn opvolger in Zaandam in de functie van Burgemeester, de heer Thomassen, achtte het blijkbaar wenselijk in zijn installatierede drukkelijk te verklaren:

„Op het stuk van nijverheid ligt er in de Zaanstreek nu eenmaal een kostbare traditie, die men in vele andere delen van het land node ontbeert. Bij de noodzakelijk geworden uitbreiding der nijverheid mogen de durf, fantasie en ondernemingslust niet worden verdronken door de sfeer van een bureaucratie trekmolen. Moge de schaarste-economie talloze dwingende voorschriften onvermijdelijk hebben gemaakt, de toekomstige industriële ontwikkeling kan door dwang in geen enkel opzicht worden gediend.”

De voorheen met vernieuwingsdriften bezield A.J.C.er, grijpt aldus terug op de „traditie” en zijn staatsocialistische idealen worden door hem gereduceerd tot een in het verleden „onvermijdelijke politiek van schaarste-economie”.

Het is duidelijk, dat de oorspronkelijk gedachte plan-economie hiermede wordt opgegeven. De sociaal-democratie, bevreesd dat zij toch bij de komende verkiezingen aanhang verliezen zal bij teleurgestelde arbeiders, poogt te voorkomen, dat zij als zondebok voor de resultaten van de geleide economie zal opdraaien en zodoende ook naar de andere zijde stemmen zal verliezen. Zij steekt de vlag uit van de „economische vrijheid”, zoals zij eens en toen weldra gevolgd door de Stalinistische partij, de vlag van de natie, de nationale „vrijheidsvlag” ging uitsteken. Maar zoals reeds gezegd, ook de gehele wereldsituatie spreekt in deze kwestie een belangrijk woord mee. „Da steekt was hinter mein Junge” zou destijds een revolutionair zanger hebben gezongen.

De nationaal geleide economie is in zeker opzicht een totale mislukking geworden. Naast de teleurstelling en de tegenzin in het binnenland, bleek na enkele jaren, dat er op deze basis aan een

Vervolg op pag. 4